

Babeş-Bolyai Tudományegyetem – Kolozsvár
Történelem és Filozófia Kar
Magyar Történeti Intézet
Filozófia Tanszék

Az államvizsgára javasolt témák
Filozófiatörténetből, Politikai filozófiából, Vallásfilozófiából és
Logikából
2026. június; 2026. szeptember

A. FILOZÓFIATÖRTÉNET I.: ANTIK ÉS KÖZÉPKORI FILOZÓFIA

1. A platóni állami politika- és társadalomfilozófiai és ismeretelméleti szintézis

Bibliográfia: Platón: *Az állam*. In: Platón összes művei II., Európa Könyvkiadó, Budapest, 1984. 5-711; Taylor, Alfred Edward: *Platón*. Osiris Kiadó, Budapest, 1999.

2. A Szent Ágoston által a filozófiában végrehajtott fordulat: Isten, mint abszolút perspektíva (megismerés, emlékezet, idő)

Bibliográfia: Augustinus, Aurelius: *Vallomások*. X. könyv, I-XII. fejezet, XI. könyv, I-XXVIII. fejezet; Augustinus, Aurelius: *A Szentháromságról*. V. könyv; Donnel, O.: *Augustine's Idea of God*. <http://www9.georgetown.edu/faculty/jod/augustine/aug-god.html>; Nyíri Tamás: *A filozófiai gondolkodás fejlődése*. Szent István Társulat, Budapest, 1991. 125-133.

B. FILOZÓFIATÖRTÉNET II.: MODERN ÉS JELENKORI FILOZÓFIA

1. Szubjektivitás és megismerés az újkori filozófiában

Bibliográfia: Descartes, René: *Elmélkedések az első filozófiáról*. Atlantisz Kiadó, Budapest, 1994. 25-108; Kant, Immanuel: *Prolegomena*. Atlantisz Kiadó, Budapest, 1999. 19-98.

2. Intencionális és egzisztenciális elemzés a jelenkori filozófiában

Bibliográfia: Husserl, Edmund: *Karteziánus elmélkedések*. Atlantisz Kiadó, Budapest, 2000. 29-37, 43-67; Heidegger, Martin: *Lét és Idő*, Osiris Kiadó, Budapest, 2001; Gondolat, Budapest, 1989. 9-10, 12-16, 29-31, 39-41, 64-66. §.

C. POLITIKAI FILOZÓFIA

1. A politikai gondolkodás „módszere”

Bibliográfia: Arendt, Hannah: Mi a politika?, in: Hannah Arendt: *A sivatag és az oázisok*, Gond Kiadó – Palatinus Kiadó, Budapest, 2002, 21-158; Arendt, Hannah: Igazság és politika, in: Hannah Arendt: *Múlt és jövő között. Nyolc gyakorlat a politikai gondolkodás terén*, Osiris Kiadó – Readers International, Budapest, 1995, 233-271.

2. A „negatív” és a „pozitív” szabadság problémája a politikai filozófiában

Bibliográfia: Constant, Benjamin: A régiek és a modernek szabadságának összevetése, in: Benjamin Constant: *A régiek és a modernek szabadsága*, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1997, 235-260; Berlin, Isaiah: A szabadság két fogalma, in: Isaiah Berlin: *Négy esszé a szabadságról*, Európa Kiadó, Budapest, 1990, 349-411.

D. VALLÁSFILOZÓFIA

1. A görög filozófia és a korai kereszténység viszonya: a filiáció és a hatástörténet kérdése

Bibliográfia: Jaeger, Werner: *Early Christianity and Greek Paideia*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London, England, 1961.

2. A bűn problémája Aurelius Augustinus teológiájában

Bibliográfia: Augustinus, Aurelius: *Vallomások*, VII. könyv, Gondolat Kiadó, Budapest, 1987, 178-209; Ricoeur, Paul: *A rossz mint filozófiai és teológiai kihívás. Magyar Filozófiai Szemle*, Budapest, 1997/5-6, 851-870.

E. LOGIKA

1. Kijelentéskalkulus

Bibliográfia: Madarász Tiborné – Pólos László – Ruzsa Imre: *A logika elemei*, Osiris Kiadó, Budapest, 1999, 17–77, 127–152; Ruzsa Imre: *Bevezetés a modern logikába*, Osiris Kiadó, Budapest, 2001, 21–66.

2. Kvantifikációelmélet

Bibliográfia: Madarász Tiborné – Pólos László – Ruzsa Imre: *A logika elemei*, Osiris Kiadó, Budapest, 1999, 78–126, 152–173; Ruzsa Imre: *Bevezetés a modern logikába*, Osiris Kiadó, Budapest, 2001, 66–126, 222–240.

Megjegyzés:

Az államvizsgára jelentkező hallgatóknak mind a 10 tételből fel kell készülniük. A vizsga idején a bizottság sorshúzással dönti el, hogy melyik két, különböző témakörökhöz (A, B, C, D, E) tartozó tétel (1-es vagy 2-es) kerülhet kidolgozásra. Ezt követően a hallgatók egyénileg választhatnak, hogy a megjelölt két tétel közül melyiket dolgozzák ki. A javasolt minimális könyvészetet a vizsgára készülő hallgatók egyénileg további olvasmányokkal egészíthetik ki.

Kolozsvár, 2026. január 15.

Dr. Demeter M. Attila
egyetemi professzor,
tanszékvezető